

ning, enhver Mislyd fra Mødets Forhandlinger havde opløst sig i en stor Fællesfølelse af Samvilje til at berede Danmarks Jord for sundere og lykkeligere Barnevækster end de aandelig eller legemlig forkrøblede Stakler, som nu har kaldt Børnesagens Venner frem.

Kvinder paa Rigsdagen.

Fra Folketinget.

—o—

Det er os en Glæde allerede nu at kunne bringe et Indlæg af en kvindelig Rigsdagsmand, saa meget mere som, at dette Indlæg tilsigter at give Kvinderne ganske den samme Stilling indenfor de af Staten overtagne Skoler i København Frederiksberg og Gentofte Kommuner, som Mændene har.

Forslag til Lov angaaende Lønforhold m. v. ved de Skoler i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, der overtages af Staten.

§ 1.

Forsaavidt de af Staten overtagne Gymnasieskoler i Københavns, Frederiksberg og Gentofte Kommuner opretholdes som selvstændige Gymnasieskoler, meddeles der fra 1. Aug. 1919 at regne de ved disse Skoler ansatte Bestyrere og Bestyrerinder, hvis de selv ønsker det og opfylder Betingelserne for at blive kgl. Embedsmænd samt ikke er fyldt eller i Skoleaaret 1919—20 fylder 70 Aar (for Bestyrerindernes Vedkommende 65 Aar); fast Ansættelse som Rektorer med Lønningsanciennitet fra deres Ansættelse som Bestyrer eller Bestyrerinde af den paagældende Skole, dog at de tidigst kan faa Anciennitet fra den 1. i den efter deres fyldte 35. Aar følgende Maaned.

§ 2.

Fra 1ste August 1919 at regne meddeles der fast Ansættelse til alle Lærere og Lærerinder ved de af Staten overtagne Skoler i Københavns, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, forsaavidt de paagældende selv ønsker saadan Ansættelse og paa nævnte Tidspunkt har og umiddelbart forinden i 3 Aar har haft mindst 18 Timers ugentlig Undervisning ved de af det

offentlige overtagne Skolers Overklasser samt opfylder de for Ansættelse ved Statsskolerne i Almindelighed foreskrevne Betingelser; dog meddeles der ikke fast Ansættelse til nogen, der ikke er fyldt 25 Aar, eller som er fyldt eller i Skoleaaret 1919—20 fylder 70 Aar (for Lærerindernes Vedkommende 65 Aar).

Under Forhandlingerne udtalte:

Elna Munch: I Lovforslagets §§ 1 og 2 er der indført en Forskel i Aldersgrænsen for Mænd og Kvinder, idet Bestyrere og Lærere ikke maa være fyldt 70 Aar, medens Bestyrerinder og Lærerinder ikke maa være fyldt 65 Aar, hvis de skal opnaa fast Ansættelse. Naar man har gjort denne Forskel, er det under Hensyn til, at det siges at være almindeligt, at Lærerinder tager deres Afsked tidligere end Lærerne, idet de skulde være svagere end disse. Det synes imidlertid urimeligt at fastslaa denne Ulighed som et Princip. Nogen statistisk Opgørelse foreligger der, saa vidt jeg véd, ikke, og Forholdene er sikkert ganske individuelle. Jeg haaber derfor, at der, selv om Uligheden gennemføres i den her foreiggende Lov, ikke derved maa blive skabt noget Præcedent. Hvis man eventuelt i Fremtiden — i Lighed med, hvad man har gjort i andre Lande — gaar til at fastsætte en Aldersgrænse for Embedsmænd, bliver det jo en Skønssag, om man vil sætte den ved 65 eller 70 Aar. Men jeg haaber, at man i alt Fald vil sætte den ens for Mænd og Kvinder. Paa Forhaand er der ingen Grund til at tro, at Kvinder giver tidligere op end Mænd. Ifølge Statistikken lever de endog nogle Aar længere end disse, og hvis der synes at være en Tilbøjelighed blandt Kvinderne til at trække sig tidligere tilbage end Mændene allerede nu, hvor der ingen Tvang foreligger, vil man jo ikke løbe nogen større Risiko ved at give Kvinderne den samme Respit som Mændene.

Kofoed: I Anledning af de Bemærkninger som det ærede 13de Medlem for København (Elna Munch) fremsatte om Aldersgrænsen, skal jeg bemærke, at jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at denne Adskillelse mellem Kvinders og Mænds Afskedigelsesalder nødvendig skulde trække Konsekvenser efter sig, idet jeg mener, at paa nærværende Tidspunkt er hele dette Spørgsmaal alt for daarligt oplyst til, at den høje Rigsdag kan tage Stilling

til, i hvilken Alder kvindelige Tjenestemænd — om jeg maa bruge det Udtryk — og ogsaa mandlige Tjenestemænd rettelig bør søge deres Afsked. Jeg betragter derfor ikke det Forslag, som her foreligger, om, at man ikke i Statens Tjeneste skal tage Kvinder, som er over 65, og Mænd, som er over 70 Aar, som en Løsning af Spørgsmaalet i og for sig eller som noget, der skal skabe Præcedens for en fremtidig Fastsættelse af en saadan Aldersgrænse. Vi maa have dette Spørgsmaal oplyst statistisk, vi maa have noget mere at vide om det, før vi kan fastsætte en saadan Differens, som her er sat.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Overfor den sidste Udtalelse af det ærede Medlem om Spørgsmalets Aldersgrænse, som jeg ikke omtalte, da jeg før havde Ordet, vil jeg gerne sige, at naar denne Bestemmelse er sat ind i de to Paragraffer, er det, fordi den udtrykker det, der har været og for Øjeblikket er det faktiske Forhold ved de københavnske Skoler, og det har man ment, man burde holde sig til. Men der er selvfølgelig ikke derved præjudiceret noget for Fremtiden.

Følgen af „Lige Løn for lige Arbejde.“

—o—

Jeg havde ventet en Paastand om eller et Bevis for, at det var urigtigt at give den barneforsørgende Familie mere i Løn end den ikke-barneforsørgende. Noget saadant indlader Jørgi Johansen sig ikke paa — rimeligvis af gode Grunde, derimod bestaar hendes Indlæg, forekommer det mig, af 90 pCt. Lyrik og 10 pCt. Paastand om, at der maa være „something rotten“, naar man kan faa saadanne Tanker, som dem jeg fremsatte. Det er jo ganske hen i det blaa. Fordi det er en Lykke og Glæde at have Børn, kan man dog ikke føde og klæde dem dermed; det blev vist lidt for luftigt.

Hvad Forargelsen angaar over, at det at være Moder skulde være et „Erhverv“, som J. J. kalder det, saa maa jeg sige, at for 20—30 Aar siden vilde man jo have korset sig; men det er nu engang en haardhændet Verden vi lever i; derfor mener jeg, vi gør klogest i at se nøgternt paa Tingene og tage Sagen, som den nu engang lig-